

Őszi mustra

Őszi számunk bevezető tanulmányában a szerzők – Albert-Lőrincz Márton és Albert-Lőrincz Csanád – olyan kérdésre keresik a választ, mely terén a kelet-európai térség iskolái, köztük a hazai, romániai oktatás is jelentős lemaradásban van: „Mit tehet az iskola? ... hogyan tud reagálni a multikulturális helyzetre, mennyire integrálják a multikulturalitás eszméjét a nemzeti curriculumok, az oktatási tartalmak eléggé tapintatosak-e a multietnikus kultúrákkal szemben, figyelnek-e a kisebbségek érzékenységre, felelősséget tud-e vállalni a multikulturális habitus kialakításában?”

A folytatásban Fodor László tanár úr írásából a korszerű nevelés egy másik fontos alapfeladatának kérdéseiről tájékozódhatunk: „a nevelés törekedjen jól edzett és jól fejlett ... testiséggel, ugyanakkor ellenálló és jól kifejtett, azaz ép és egészséges lelkülettel rendelkező ... testi és lelki állapotában kiegyensúlyozott emberek formálására.”

A kulturális sokszínűsége figyelés és a testi-lelki egyensúly fejlesztése mellett a tanári, nevelői munkában – törvényi előírásként vagy szakmai hivatástudatból fakadóan – olyan feladatokra is időt kell szánni, mint a tehetség felismerésének és gondozásának a mikéntje. Mező Katalin és Mező Ferenc a tehetség azonosításának és a tehetségesnek vélt diákok programba választásának kérdései mellett kitérnek a tehetségkonceptió meghatározására, mely „viszonyítási alapot és egyben értelmezési keretet nyújt a tehetségazonosító és gondozó tevékenységnek.”

Nézőpont rovatunkban Szentes Erzsébet tanulmánya a pályaorientáció és a szakmai felkészülés felsőoktatásbeli lépéseit vizsgálja; azt, hogy a hallgatónak sikerül-e a felsőfokú képzés során a pályaérettség szintjére elérnie. Pályaérett pedagógusokra az oktatás minden szintjén szükség van, annak felsőbb szintjén és az óvodában is, ahol az „akaratukat gyakorló” gyermekek teszik próbára a nevelő szakmai tudását, türelmét és felkészültségét. Erről és a „hisztis” gyermekekről Fazakas Imola írásában olvashatunk és kaphatunk szülőnek, pedagógusnak egyaránt hasznos tanácsokat arról, mit tegyünk, és mit ne, amikor a kisgyermek az „akaratban gyakorolja” magát.

Az óvodai művészeti (tehetségazonosítás?) oktatással indítja Lakatos Bíborka a román–magyar pedagógusképzést összehasonlító tanulmányát, melyet CEEPUS-ösztöndíjasként (Central European Exchange Programme for

University Studies = Közép-Európai Felsőoktatási Csereprogram) készített Szarvason. Az összehasonlításban kitér a gyakorlat jelentőségére, a gyakorlati óvodában és iskolában végzett munka fontosságára, mely hozzásegíti a hallgatókat a munkájukhoz szükséges rutin, a szakmai tapasztalat megszerzéséhez.

Örökség rovatunkban folytatjuk Szabó Kálmán Attila tanár úr tanulmányát, melyben a szerző az erdélyi tanítóképzés két világháború közötti történetéről, válságos helyzetéről számol be.

Portré rovatunkban ezúttal az '56-os események után „antimarxista beszélgetésekkel” a munkásosztály érdekeit sértő cselekedetek miatt elítélt, majd közkegyelemben részesülő, tehát „szerencsés”¹ Bura László tanár úr életpályájáról olvashatunk a szerző saját visszatekintő soraiban, illetve szatmári kollégái megemlékező írásaiban. Mustránkat is a portréban bemutatott, életében példamutató munkásságot kifejtő nyelvész, helytörténész, iskolát alapító és vezető tanár könyvének előszavából vett latin közmondással zárjuk: *Serva ordinem et ordo serbabis te!*, vagyis *Tartsd meg a rendet, és a rend megtart téged!*

---

¹ Bura László: Előszó helyett. In Bura László: *A többszólamúság ösvényein*. Csíkszereda, 2013, Status Kiadó.